UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani, Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis, Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non Problematicae Disquisitiones ... Volumen ...

Ivstitia Et, Ivs. Sex Libris totidem Tractatus appono, nempe de rerum Dominio, de Restitutione, de Contractibus Gratuitis, de Contractibus Onerosis, de Contractibus Fortunæ, de Contractibus Adminicularis, de Quasi-Contractibus, & nonnullis Innominatis

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lugduni, 1663

Index Capitvm Et Dvbiorvm, Quæ in hoc quinto Tomo continentur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-80681

Visual Library

INDEX
CAPITVM ET DVBIORVM,
Quæ in hoc quinto Tomo continentur.

LIBER XXXVI.

Dominium.

SECTIO I.

De Dominio receptiores abſque pugna Sententiæ. pag. 1.

Cap. 1. DE ſubiecto Dominij. p.1
2. De Dominij Obiecto. p.3
3. De modo acquirendi Dominium. p.4
4. De vſu, & vſufructu. p.7
5. De Præſcriptione. p.8

SECTIO II.

De Dominio Dubia pag. 10.

Cap.6. CIrca Dominium. ibid.
Dub. 1. An in iis rebus, quæ vſu conſumuntur vſus diſtinguatur à Dominio. ibid.
2. An Famæ & honoris ſit, penes hominem Dominium. ibid.
3. An in aliquibus caſibus ſeruus habeat Dominium à Domino independens. p.11
4. An Clerici non Religioſi habeant, Dominium decimarum, primitiarum, aliorumque Beneficij Eccleſiaſtici redditüum, ibid.
5. Redimit quis alium, pretio oblato, ab imminenti morte, vel mutilatione; poteſtne eum perpetuæ ſeruituti ſubijcere. p.12
6. An ſint licita columbaria? ibid.
7. An inuentor theſauri in agro alieno abſque Domini facultate: teneatur ante Iudicis ſententiam Domino reſtituere. ibid.
8. An Theſaurus inuentus non caſu, ſed ex intentione totus cedat domino fundi ſi cum licentia eius quęratur. p.13
9. An Metallorum venæ cedant primo inuentori, cum in alieno fundo reperiuntur. ibid.
10. An ſi poſt factam debitam diligentiam rei inuentæ dominus omnino ignotus ſit, ea cedat inuentori. ibid.
11. An ſerui iure belli capti poſſint, licitè fugere. p.14
12. An venatio animalium iure naturali communium poſſit à Principibus prohiberi. ibid.
13. An Animal pertineat, ad illum qui id ex laqueo extraxit, & apprehendit. p.15
14. An licitum ſit columbariorum venari columbas extra leucam ibid.
15. An Domini particulares agrorum poſſint, conciuibus prohibere, ne collectis iam frugibus ſuis in agris animalia paſcant ex herba ſpontè naſcente. ibid.

ESCOBAR Theol: Mor. Tom: V.VI.VII. E.IV 6

16. An Theſaurus in loco ſacro, nempe in templo, vel cæmeterio inuentus ſemper pertineat ex parte ad loci Sacri Prælatum, vel Eccleſiam. p.16

17 An Theſaurus inuentus in loco publico profano; vt in platea, in flumine, in via publica, diuidendus ſit inter inuentorem, & fiſcum, vel ciuitatem. ibid.

18. An Theſaurus inuentus in fundo accepto in feudum, vel emphyteuſim, quoad partem pertinentem ad Dominum diuidendus ſit inter proprietarium fundi, & inter feudatarium vel emphyteutam. ibidem.

19. An ſciens in fundo latere Theſaurm, poſſit licitè eum emere pretio communi, nihil ob Theſaurum latentem adiiciens. p.17

20. An conſuetudine, vel decreto Principis poſſit ſtatui, quòd Theſauri ad Principem omninò pertineant? ibid.

21. An debita incerta poſſit quis, licitè ſibi retinere. ibid.

Caput. 7. Circa Præſcriptionem. p.18.

22. An dubium circa proprietatem rei poſt poſſeſſionem illius bona fide inchoatam, interrumpat, eam bonam fidem ad præſcriptionem requiſitam. ibid.

23. An ignorantia inuincibilis, ſeu inculpabilis iuris efficiat fidem eſſe malam? ibid.

24. An mala fides illius, à quo quis rem accepit, noceat ad præſcribendum ei, qui accepit illam. p. 19.

25. An poſſit quis, Beneficium retinere in foro conſcientiæ, ſi poſtea conſtet, illud vero titulo non habuiſſe. ibid.

26. An res legitimè præſcripta ſit, quando poſt legitimam præſcriptionem conſtat fuiſſe alienam. ibid.

27. An præſcriptioni poſſit renunciari. p.20

28. An circa præſcriptionem rerum mobilium Romana Eccleſia gaudeat aliquo priuilegio. ibid.

29. An probata immemoriali præſcriptione, cenſeatur probata centenaria præſcriptio. p.21

30. An ex cauſa probabilis ignorantiæ, maioribus concedenda ſit in integrum aduerſus præſcriptionem reſtitutio. ibid.

31. An ſi præſcriptione peracta, quis Domino repetenti rem reſtituat, putans ſe ad id eſſe obligatum, poſſit eam ab illo vendicare: tanquam indebitè datam. p.22

Cap. 8. Circa Vſumfructum. ibidem.

32. An vſufructuarius adſtringatur ad inuentarium conficiendum rei in vſumfructum ſibi conceſſæ, vel etiam cùm teſtator remittit huiuſmodi obligationem. ibid.

33. An ei, qui non poteſt fideiuſſores inuenire eo quod inops ſit, vel forenſis, debeat vſusfructus concedi ex ſola iuratoria cautione. p.23.

Cap. 9. Circa Poſſeſſionem. ibidem.

34. An ex eo, quod cohæres tibi cedat partem hæreditatis, cenſearis, illius habere poſſeſſionem. ibidem.

35. Poſſeſſio ſufficienter probatur, vnico teſte. p.24

36. An fructus tum pure naturales, tum mixtos antequam præſcribantur, & bona fides deſit, ſic acquiras, vt ſi iterum conſumas, debeas, Domino reddere. ibid.

37. An poſſeſſor bonæ fidei teneatur, fructus mixtos conſumptos ante tempus præſcriptionis Domino reſtituere ſi agnoſcat, rem à qua prouenere alienam eſſe. p.25

38. An poſſeſſor, qui à principio fuit bonæ fidei, poſtmodum mala ſuperueniente poſſit licitè, rem alienam: ac eius fructus retinere. ibid.

39. An cum incrementum rei prouenit ab extrinſeco poſſeſſor malę fidei ſatisfaciat, rem ſimilem reddens, ſi eo tempore Dominus conſumpturus non eſſet. p.26

40. An qui rem mala fide poſſeſſam in dies creſcentem peremit, ſatisfaciat reſtituens, quanti tempore abſumptionis æſtimatur. ibid.

LIBER

LIBER XXXVII.

Reſtitutio.

SECTIO I.

De Reſtitutione receptiores ſine pugnæ Sententiæ. pag.28.

Cap. I. QVID reſtitutio, & quot eius radices. ibid.
2. Quis reſtituere teneatur. p.29
3. De cooperante ad alterius damnum. p.30
4. Quid ſit reſtituendum. p.31
5. Quid reſtituendum ob conſecutionem alicuius boni impeditam. p.32
6. Quid debeat pro iniuria facta corpori reſtitui. p.33
7. Quid pro illato ſtupro reſtituendum. ibid.
8. Quid reſtitui debeat pro adulterio. p.34
9. Quid reſtituendum pro fama, & bonis ſpiritualibus, vt inductione ad peccatum, à Regulari ſtatu auocatione. ibid.
10. Cui facienda reſtitutio. ibidem.
11. De reſtitutionis circumſtantiis nempe, *Vbi, quando quomodo*, & *quo ordine* ſit reſtituendum. p.35
12. De cauſis excuſantibus à reſtitutione ad tempus, vel omninò. p.37.

SECTIO II.

Dubia De Reſtitutione. pag 39.

Cap. 13. Circa Reſtitutionis eſſentiam. ibid.
Dub. 1. An Reſtitutio damni illati contra iuſtitiam diſtributiuam ſit actus iuſtitię diſtributiuæ, & non commutatiuæ. ibid.
2. An præceptum reſtitutionis ſit affirmatiuum, & non negatiuum. ibid.
Cap. 14. Circa obligationem reſtituendi ex delicto, & damnificatione. p.40
3. An obligatio reſtituendi oriatur, ex qualibet culpa etiam leui, & leuiſſima. ibid.
4. An conſurgat obligatio reſtituendi in conſcientia ob damnum ex culpa veniali Theologica obueniens. ibid.
5. An in ſententia aſſerente ex culpa veniali oriri reſtituendi obligationem, talis obligatio ſit reſtituendi totum damnum. pagin.41.
6. An qui ignorantia comitante inuincibili damnum intulit, teneatur, ad reſtitutionem. ibid.
7. An inferens damnum alicui, quod alteri tertio imputatur, teneatur ad reſtitutionem damni ipſi tertio euenientis. pagina 42.
8. An qui accipit rem ex contractu cedente in vtilitatem ſui ipſius, verb. grat. commodati nudi, teneatur ad reſtitutionem damni ſecuti ex culpa minori, quam lata, & etiam qui accipit rem ex contractu cedente in vtilitatem ipſius, & in vtilitatem dantis, vt ex contractu locationis, & conductionis. ibid.
9. An habens ex contractu rem alienam debeat, eam præferre proprię, quando vtramque non poteſt ſaluare. p.43
10. Mittit Antonius Ioanni pecuniam in ſolutionem debiti, quod debet: Poſſumne illam accipere in compenſationem eiuſdem quantitatis quam mihi debet Antonius. p.44
11. An res per compenſationem occultam accepta, tranſeat ſtatim in accipientis Dominium. ibid.
Cap. 15. Circa Reſtitutionem ratione rei acceptæ. p.45.
12. An qui rem furtiuam vel mala fide emit teneatur eam proprio Domino reſtituere, vel poſſit eam furi reddere, vt ab illo pretium recuperet. ibid.
13. An poſſidens mala fide rem alienam, ſi apud ipſum pereat, teneatur, eam reſtituere, quando alias apud Dominum erat peritura. ibid

14. An poſſeſſor malæ fidei teneatur rem alienam reſtituere iuxta maiorem valorem, quem à tempore iniuſtæ acceptionis habuit, ſi fortè pereat aut deterior fiat? p.46.
15. An poſſeſſor malę fidei teneatur rei alienæ reſtituere fructus, quos percepit; ſed iam non habet, quia mala fide conſumpſit, quos tamen dominus non erat percepturus? p.47
16. An poſſeſſor bonæ fidei teneatur ad reſtituendam domino rem alienam extantem vel quantum eius cauſa factus eſt locupletior, quando fur non eſt factus impotens ad reſtituendum. ibid.
17. Emit quis rem alienam pretio iuſto, & adhuc durante bona fide, iterum vendidit alteri æquali vel minori pretio: obligaturne ſolum ad reſtituendum id, in quo factus eſt ditior. p.48
18. Quis rem alienam pretio iuſto bona fide emit, & poſtea eandem bona fide durante carius vendidit ſine ſpeciali diligentia, ſine tranſmutatione vnius loci in alium, tūcne debet exceſſum pretij vero domino. ibid.
19. Antonius rem furtiuam bona fide à fure emit, & poſtea bona etiam fide Petro donauit, Petrus autem bona etiam fide vendit: debetne Petrus, poſtea Domino vero reddere pretium, quod ex venditione eſt lucratus. ibid.
20. Qui bona fide rem alienam emerat, an poſſit, vt ſe indemnem conſeruet, cognitâ veritate reſcindere contractum, & recepto pretio eam furi reddere? p.49
21. Qui rem alienam ſcienter emit a fure, ſi poſteà pœniteat, poteſtne eam reddere furi pretio recepto. pag.50
22. Malæ fidei poſſeſſor rem ſuis expenſis meliorem fecit, ex qua meliori facta Dominus maiores fructus percepiſſet, quos ipſe vel negligētia, vel alia de cauſa non percipit: Tenebiturne eos etiam fructus ex melioratione perceptibiles reſtituere. ibid.
23. Poſſeſor malæ fidei teneturne in cōſcientia reddere domino fructus omnes: quos ipſe percepit, etiāſi Dominus non eos eſſet percepturus. 51.
24. A principio poſſeſſori fuit bona fides circa alterius rem, poſtea vero mala fides aduenit, an debeat fructus rei reſtituere, ſpectandū ſit ſolū illud bonæ fidei initium. ibid.
25. Poſſeſſor bonæ fidei, qui poſt dubium poſtea de bona fide exortum examinauit, quantum potuit, & tamen adhuc manet in dubio poteſtne prædium v.g. alienare. p.52
26. Qui dubitans, adhuc poſt diligens examen prædium eſſe ſuum, alienauit, debet habere animum, dum alienat reſtituendi domino totum pretium, ſi compareat fundum dum fuiſſe alienum. ibid.
27. Bonæ fidei poſſeſſor incipit poſtea dubitare, an res ſit aliena, & facta diligentia, dubium perſeuerat, magiſque inclinat, quod res aliena ſit: Hoc in caſu debetne aliquid reſtituere propter illam maiorem propenſionem. ibid.
28. Quando aliquis emit domum vel fundū ad debita hypothecatū, vel obligatum, teneturne in foro conſcientię, ea debita ſoluere ante ſententiam? p.53
29. Ille, ad cuius manus res aliena peruenit, atque adeo illam reſtituere tenetur, poteſtne ſine conſenſu Domini aliquid aliud æquiualens pro eo reſtituere, & rem ſibi retinere in conſcientiæ foro? ibid.
30 Bona fide quis rem emit alienam, & vendit, poſtea autem nouit, rem illam eſſe alienam: teneturne pretium emptori, cui ipſe vendiderat, reddere, & rem receptā domino vero reſtituere an ſatisfaciat, cedēdo ei actionem contra venditorem, à quo ipſe rem emerat, poſtquam ab emptore res per Dominum vendita fuerit? p.54
Cap. 16. Circa Reſtitutionem ex iniuſta Acceptione. ibid.
31. Qui rem habuit ab illo, de quo dubitabat an dare poſſet, manente dubio, debetne neceſſario partem rei domino reddere. ibid.
32. Debitor dubitat, vtrum ſoluerit debitum: Teneturne illud ſoluere, cùm creditor eandem habet dubitationem? p.55
33. Debitor dubitans, an ſoluerit, debetne integrè ſoluere, ſed ſufficiat ei ſoluere partem ſecundum dubij proportionem? ibid.

34. Quando

34. Quando commodatarius, vel depoſitarius dubitant, an ſua culpa res commodata, vel depoſita perierit teneturne ad integram reſtitutionem? 56
35. Si debitor ſit in mora culpabili ſoluendi, & ideo creditor cogatur accipere pecuniam, & intereſſe ſoluere, debetne in conſcientia, id totum à debitotre ſolui, ſi non fuit prius admonitus à creditore ſuo, quod ipſo non ſoluente, debebat pecuniam cum intereſſe accipere? ibid.
36. Quando mora debitoris circa ſolutionem culpabilis non fuit, teneturne tamen, lucri ceſſantis, vel emergentis damni incommoda reſarcite, quæ creditor ob dilatam ſolutionem incurrit. 57
37. An Meretrix debeat turpitudinis lucrum reſtituere. ibid.
38. Pretium à fœmina acceptum ante vſum corporis conceſsum, debetne & non debet reſtitui. ibid.
39. Quemadmodum meretrices poſſint pretium turpitudinis ſuæ, aliæ quæuis fœminæ retinere? 58
40. Accepta ob quodlibet aliud peccatum, verb. grat. ob homicidium, ob Sacrilegium, ob maleficium, ſeu incantationem, ob peccatum contra naturam, &c. ſuntne reſtituenda? ibid.
41. Qui promiſit prodigè ob peccatũ patrandum teneturne poſtea, totum implere, præſertim ſi cum iuramente promiſit. p 59
42. Quæ alicui dantur, vt faciat, vel omittat id, ad quod faciendum ex iuſtitia tenebatur, debetne, reſtitui. ibid.
43. Qui accipit, vt faciat quod debet ex aliis præceptis, extra materiam iuſtitiæ facere, debetne id reſtitue. re ex iuſtitia. p. 60
44. Tradis alicui vinum tuo nomine vendendum, quem ſcis venditurum minuendo menſuram, vel aquam admiſcendo, peccaſne contra iuſtitiam, teneriſne ad reſtitutionem. ibid.
45. Iniuſtè Ioannes litteras alienas aperuit, quibus Antonius in Cura exiſtens de Beneficio vacante admonebatur, iterum cauſas Antonio reddit, illum tamen præuenit, & Beneficium impetrat. Teneturne Ioannes Antonio reſtituere Beneficium. ibid.
46. Quis mendaciis, ac fraudibus impedit, ne confiſcentur ſua, vel alterius bona, quæ in commiſſi criminis pœnam fiſco addicenda erant: Teneturne ad reſtitutionem. p. 61.
47. Furatus eſt quis modium tritici, qui valebat duos aureos, ſed poſtea creuit pretium vſque ad tres, poſtea ille reſtituere debet, & non debet tres aureos, ſi Dominus venditurus eſſet id quando duos valebat. ibid.
48. An quando dubitatur, an dominus rei ſeruaturus eſſet triticum, verb. g. ad tempus quo plus vel minus valet, in dubio iudicandum, ſit contra furem ſecundum id quod vtilius eſt domino? p 62
Cap. 18. Circa obligationem reſtituendii ex cooperatione ad damnum iniuſtum. ibid.
49. Vt cooperantes ad damnum iniuſtum ad reſtitutionem obligentur eſtne neceſſe, eos ita influere, & concurrere ad damnificationem, vt ſine illis damnificatio iniuſta non fieret. ibid.
50. Quando volenti furari poſt duodecim dies: conſuluiſti furari cras, teneriſne ad totum damnum reſtituendum. ibid.
51. Quando adeſt perſeuerans dubium, an ex tuo conſilio, vel cooperatione ſecutum re vera fuerit damnum, teneturne partem aliquam reſtituere? p. 63
52. Mandat quis homicidium, vel furtum patrari, ſed voluntate mutata, reuocat mandatum, & hoc mandatario intimat: qui tamen putat id à mandante non ſeriò dici, & ex vi primæ iuſſionis occidit, aut furatur mandans teneturne reſtituere damna. ibid.
53. Quis mãdauit fieri Antonio damnum, & nõ poteſt iam tempeſtiuè admonere mandatarium, vt ab inflictione damni deſiſtat: Debetne Antonium admonere, vt rebus ſuis conſulat? p. 64
54. Qui non mandauit, damnum alteri inferri, ſed ratũ poſtea habuit, teneturne ad reſtitutionem, ſicut ſi mandaſſet? ibid.
55. Qui conſilio aliquem ad damnum inferendum mouet, & poſtea re integra conſilium reuocat, & conſtat

ſtat illi cui conſilium dedit, cum ſerio, & ex animo non coactum, vel propter aliquem extrinſecum reſpectum id agere: Damno ſecuto, hic liberne eſt à reſtituendi obligatione. p.65
56. Quando conſuluiſti alicui duellú, vel homicidium, & is, cui conſilium dediſti ea occaſione occiſus fuit éſne irregularis teneriſne reſtituere. ibid.
57. Conſulens furtum minus ex bonis Antonij, vt aduertat aliquem à furto maioris ex bonis Ioannis, teneturne illud minus damnum Antonio reſtituere. p.66
58. In eo caſu, quo licet minus furtum conſulere ſine reſtituendi obligatione, poteſtne etiam abſque eiuſmodi obligatione conſuli æquale malum parato iam ad alterum faciendum. ibid.
59. Scholaſticus, cui deſunt requiſita accidentalia ad ſuffragium, peccatne, ſuffragium ferendo. p.67
60. Si Scholaſticus interrogatus an aliquod ex ſtatutis vniuerſitatis accidentalibus violauerit, neget, & ita abſoluatur, & ſuffragium ferat, teneturne poſtea ad reſtitutionem, ſi cauſa fuit, quòd qui dignus erat, cathedram non fuerit aſſecutus. ibid.
61. An ſcholaſtici, qui in cathedræ collatione nolunt ferre ſuffragium, peccent contra iuſtitiam: teneantur, quoad reſtitutionem. p 68
62. Aduocatus, vel alius qui furem adiuuat in iudicio, vt à pœna capitali euadat, teneturne ex iuſtitia procurare: vt ablata reſtituat. ibid.
63. Qui in domo ſua recipit ad ludendum filiosfamilias, vel alios de quibus conſtat aut ſuſpicio eſt res eſſe alienas, ſi cooperetur dans chartas, aut aleas ad ludendum, lumen, menſam, ſedilia, &c. teneturne ad reſtitutionem? pagina 69.
64. Cooperans poſitiuè ad damnum, teneturne reſtituere partem non totum. ibid.
65. Concurrens per ſuum ſuffragium ad damnum iniuſtum, quod ſolo ſuo ſuffragio inferri non poterat: teneturne ad totum damnum. p.70
66. Miles gregarius, qui adiuuit in bello iniuſto, teneturne in ſolidum ad totum damnum, aliis ſociis non reſtituentibus. ibid.
67. Quando ex officio, vel ex contractu non obligatur quis ad damnum impediendum, ſed ex charitate ſolum: teneturne ad reſtitutionem. p.71.
68. Quis ex iuſtitia non tenebatur impedire damnum alterius, ſed ex charitate tantum, attamen ex odio & affectu, vt damnum ſequeretur, non impediuit, is teneturne reſtituere. p.72
69. Quis ſine vi ac fraude ſuadet alicui, ne furtum Petro inferendum impediat, qui tamen non tenebatur ex iuſtitia impedire, ſed ſolum ex charitate, vel fortaſſe abſque vlla obligatione illud impedire volebat, teneturne ad reſtitutionem. ibid.
70 Fur dat tibi aliquid, ne eius furtum impedias, quod non tenebaris ex iuſtitia impedire: Teneturne ad reſtituendum. ibid.
71. Qui à fure accipit pretium, ne eius furtum impediat, vel nunquam nó taceat, teneturne ſemper reſtituere, quod ab eo accepit. p.73
72. Famulus, cui peculiariter cuſtodia aut cura domus demandata non eſt, videt non à domeſtico, ſed ab extraneo furtum de rebus Domini fieri, non impediat, aut manifeſtet teneturne ad reſtitutionem ibid.
Cap 19. Circa ordinem reſtitutionis. p.74.
73. An debita certa præferenda ſint, debitis incertis. ibid.
74. Quando venditio facta eſt, Dominio rei venditæ vere in emptorem tranſeunte, ſed nondum ſoluto pretio; venditor debetne, circa rem illam aliis creditoribus, donec pretium ſoluatur, præferri? ibid.
75. An debita ex delicto ſolueda prius ſint quam debita ex contractu 75
76. An Dos præferatur hypothecis anterioribus etiam expreſſis. ibid.
77. An in foro interno præualeat, ſcriptura priuata prior, ſi eius veritatem ſecundus creditor fateatur. p.76.
78. Qui rem accipit ſiue titulo lucratiuo, ſiue oneroſo conſcius impotentiæ debitoris ad ſoluendum ſuis credito-

creditoribus in foro conſcientiæ teneatur reſtituere, ſi debitorem ad ita alienandam rem, in damnũ creditorum non incitauit. ibid.

79. An Peccet, & contra iuſtitiam, qui aliquid petit ab vſurario habente firmum propoſitum non reſtituendi, ſi animum habeat qui accipit ille reddendi, quoties vſurarius, mutata voluntate, ſoluere voluerit creditoribus, vel eius bona ad eum effectum auctoritate publica occupentur. p.77

80. An Debita ex contractu oneroſo debeant præferri debitis gratuitis cæteris paribus. ibid.

81. An inter debita perſonalia paria, & eiuſdem generis prius debitum ſit ei, quod tempore eſt poſterius. ibid.

82. An creditor pauper debeat, creditori non pauperi præferri. p.78

83. An primò petens poſſit præferri aliis creditoribus eiuſdem qualitatis, hoc eſt, non hypothecarijs, nec habentibus priuilegium prælationis. ibid.

Cap. 20. Circa alias Reſtitutionis circumſtantias. p.79

84. Reſtitutio debita ex delicto, faciendane eſt, expenſis debitoris, quando creditor ad alium locum abiit. ibid.

85. Si dominus plus expendiſſet rem ſecum deferendo, niſi furto ablata fuiſſet, quam nunc expendit fur ad illam tranſmittendam, debitorne poteſt, illum exceſſum ex re ipſa extrahere, & ſibi retinere, nolente Domino illum ſoluere. ibid.

86. Si faciendæ ſint magnæ expenſæ ad reſtituendam rem in loco, vbi creditor commoratur, gerendane eſt reſtitutio debitoris ex delicto expenſis. p.80

87. Quod ex contractu licito debetur reſtituendumne eſt, debitoris expenſis ipſo longius recedente. ibid.

88. An debeat, abſolui pœnitens, qui admonitus aliàs Confeſſario reſtitutionem promiſit, & non obſeruauit. p.81

89. Quando pœnitens petit indulgeri ſibi aliquod tempus, vt paulatim reſtituat, & iudicatur, id melius eſſe creditori, & pœnitenti, poteſtne id tempus indulgeri, ſi mox ſoluere valet. ibid.

90. Qui non habet opportunitatem, aut potentiam reſtituendi, teneturne tamen habere propoſitum reſtituendi, quando poterit. ibid.

91. Qui multo tempore reſtituere omittit, committitne plura peccata. p.82

Cap. 21. Circa cauſas à Reſtitutione excuſantes. ibid.

92. Licitè quis clam accepit decem aureos à quodam, vt ſuæ extremæ neceſſitati ſubueniret, ſed ſine aureorum illorum inſumptione extrema illa neceſſitas abſceſſit: Teneturne reſtituere aureos huiuſmodi. ibid.

93. Pecuniam vel rem quis ex delicto habebat, & in neceſſitate extrema conſumpſit, manetne obligatio poſtea pecuniam, aut rei valorem reſtituendi. p.83

94. Qui preſſus neceſſitate rem aſſumpſit alienam, teneturne reſtituere, quando creditor in æquali neceſſitate verſatur. ibid.

95. Ob extremam neceſſitatem non ſolùm tuam, ſed tuorum parentum liberorum, vxoris, fratrum, poteriſne reſtitutionem omittere, vel differre. ibid.

96. An ob graue detrimentum, quod quis ex reſtitutione in bonis fortunæ incurret, poſſit eam differre. 84

97. An quando debitor iuſte excuſatur à reſtitutione ſtatim facienda ob notabile detrimentum; debeat poſtea vltra debitum ipſum reſtituere etiam damnum lucri ceſſantis, quod creditor ob eam dilationem eſt paſſus. ibid.

98. An detrimentum graue debitoris ſufficiat, non ſolum ad differendam ſolutionem, ſed etiam ad omittendam, quando non eſt ſpes, quod cum minori detrimento poterit poſtea reſtitui. p.85

99. An debitor excuſetur, à reſtitutione facienda creditori nocitura. ibid.

100 An peccet contra iuſtitiam, qui reſtituit creditori debitum, quo ipſe abuſurus eſt, debitore ſciente, in alterius iniuriam. ibid.

101. An ſicut fas eſt, ſolutionem differre propter creditoris detrimentum, ſic liceat ei vſurpare res ſuas, & ad tempus retinere ob eandem rationem. p.86

102. An aliquando liceat priuato cuique per vim auferre volenti peccare, quod ſuum eſt, vt peccatum impediatur. ibid.

103. Quando ceſſio bonorum fit in loco publico cum certis cæremoniis ignominioſis à lege ſtatutis, extinguiturne, omnino vlterius integre debita ſoluendi obligatio in conſcientia. ibid.

104. An qui bonis cedit, poſſit de bonis antea habitis licite occultare aliqua ad viuendum iuxta ſuum ſtatum. p.87

105. An ceſſio bonorum cum priuilegiis conſequentibus concedatur non ſolum pro debitis ex contractu, ſed etiam pro debitis ex delicto ortis. ibid.

106. Priuilegium clericis conceſſum *Cap. Odoardus* ne indigeant ceſſione bonorum, vt pro debitis non incarcerentur, intelligiturne, de omnibus clericis ſacro ordine non initiatis. p.88

107. An contrahens poſſit ſe ad debita obligare, renunciando ius ad bonorum ceſſionem faciendam. ibid.

108. An remiſſio creditoris ſit libera, quando ei ſolutio non offertur. ibid.

109. An ſit graue furtum, quando aliquis accipit rem non petitam, quam ſi petiiſſet Dominus impertiret. p.89

110. Debitor ex delicto mittit debitum creditori per confeſſarium, nuncius autem vel confeſſarius id retinuit: Debitor liberaturne, ab onere reſtituendi. ibid.

111. Qui ſoluere non poteſt debita, ſperat autem, quod poſtea manens in ſæculo, poterit, poteſtne, omiſſa reſtitutione, Religionem ingredi. p.90.

112. An religioſus debeat laborare in Monaſterio, vt ita poſſit ſuis ſoluere creditoribus. ibid.

113. Qui in ſæculo operam determinatam alicui promiſit, Religionem ingreſſus, teneturne ex bonis ſuis ſoluere damna ſequuta promiſſario ex eo, quod fides ei ſeruata non fuerit. p.91

114. Debitor, qui compoſitione accepta, ſoluit partem illam à Pontifice deſignatam pro debitis incertis, manetne ita liber, vt etiam comparente poſteà vero Domino, aut creditore, cui reſtitui facile poſſit, non debeat amplius ei reſtituere. ibid.

115. Pauperes quæ ex compoſitione hac in eleemoſynam accepere, ſi apud ipſos extent, cum verus Dominus compareret, debetne ſi ipſe velit, ei reſtituere. ibid.

116. Cum non adeſt cauſa ſufficiens compoſitionis cum Pontifice, eſtne valida compoſitio. p.92

117. An Epiſcopus poſſit huiuſmodi compoſitionem pro debitis incertis in ſua Diœceſi ſuis ſubditis concedere. ibid.

118. Princeps ſæcularis poteſtne huiuſmodi compoſitionem concedere ſubditis. p.93

119. Nouit quis creditorem, ſed propter eius abſentiam, & diſtantiam à reſtitutione ei mittenda excuſatur, & concurrunt circumſtantiæ, in quibus poſſet ex præſumpta creditoris voluntate in vſus pios reſtitutionem agere: Hoc in caſu poteritne ſe per Bullam componere. ibid.

120. An debitor excommunicatus excuſetur à reſtitutione agenda. p.94

121. An excommunicatio creditoris excuſet à reſtitutione facienda debitorem. ibid.

LIBER XXXVIII.

Contractus Gratuiti.

SECTIO I.

De Contractibus gratuitis receptiores ſine lite ſententiæ. pag. 95.

CAP. I. DE Depoſito. ibid. C. 2. De Donatione. p.96 C. 3. De Commodato. p.98
4. De Precario. p.99
5. De Teſtamento. ibid.
6. De Codicillo. p.101
7. De Mutuo. p.102
8. De Vſura. p.103
9. De Monte Pietatis. p.105

SECTIO

SECTIO II.

De Contractibus gratuitis Dubia.
pag.107.

Cap.10. Circa Depoſitum, Commodatum, Precarium. ibid.

Dub.1. An quoties res, quæ in numero, pondere, ac menſura conſiſtunt ponderatæ, numeratæ, ſeu menſuratæ depoſitario traduntur, ſufficiens coniectura ſit, depoſitum id in mutuum tranſire. ibid.

2. Pecuniam æream in depoſitum accepiſti, & conſumpſiſti, poſt conſumptionem autem Regio decreto valor eius eſt imminutus, teneriſne reddere quantum in valore accepiſti, ac ſi diminuta non eſſet. ibid.

3. Cum graue detrimentum commodati, quàm commodatario inopinato ſequitur, ſi ante tempus commodatum non reuocet, illudne poteſt reuocare. p.108

4. Statim ac Precarium conceſſum eſt, poteſtne à concedente repeti. ibid.

5. An recipiens commodatum ſit obligandus ex ſola culpa lethali. p.109.

6. Cum Depoſitum, vel commodatum receptum eſt æſtimatum, Depoſitarius, & commodatarius teneturne, de culpa leuiſſima. ibid.

7. Cum quis rem commodatam aut depoſitam viliorem proprijs rebus negligit iuſtè, vt ſuas res protegat: tenetúrne ęſtimationem rei cómodatæ aut depoſitæ in eius ſolummodo commodum expenſare. ibid

8. An commodatarius poſſit in foro conſcientiæ occultè compenſare ſibi ex re commodata pro debito alio, quod à commodante recuperare non valet. p.110

Cap.11. Circa Promiſſionem. ibid.

9. An promiſſio conſiſtat, & in ſolis vocibus, ac ſignis externis. ibid.

10. An licet promiſſio externa ſine interna voluntate non obliget ex iuſtitia poſſit tamen dici promiſſio. ibid.

11. An Promiſſio facta cum ſemiplena libertate ſufficienti ad peccatum veniale, non autem ad mortale, ſufficiat ad obligandum etiam de re leui. p.111

12. An ad valorem promiſſionis requiratur, quod non fiat ex vehementi paſsione iracundiæ, vel alterius effectus. ibid.

13. An Promiſsio vel donatio mere interna inducat obligationem in foro conſcientiæ. p.112

14. An promiſsio ante acceptationem, de iure Canonico obliget, promittentem. ibid.

15. An neceſsitas acceptationis ad promiſsionis obligationem, ſit etiã de iure naturali. p.113

16. An de facto ſint aliqui caſus, in quibus, lege ita diſponente, non requiritur acceptatio ad obligationem, & irreuocabilitatem promiſſionis producendam. ibid.

17. An Remiſsio debiti ſit valida ante acceptationem. p. 114

18. An ad obligationem promiſsionis reuocabilis requiratur acceptatio ſenſibilis, & externa promiſſarij. ibid.

19. An ad acceptationem validam requiratur, quod promiſsio intimetur promiſſario per nuncium, vel Epiſtolam Miſſam à promittente. p.115

20. An ad irreuocabilitatem promiſsionis requiratur, quod acceptatio ad notitiam promittentis veniat. ibid.

21. An mortuo promittente, poſsit promiſſarius poſtea validè promiſſionem illam acceptare. ibid.

22. An ad valorem donationis vel promiſsionis ſufficiat, ſi donatarius, vel promiſſarius taceat, vt ita ſe acceptaſſe videatur. p.116

23. Promittit Antonius Ioanni fundum hac lege, vt poſt Ioannis obitum tranſeat ad Petrum acceptante Ioanne. Antonius poteſtne hanc conditionem in fauorem Petri appoſitam reuocare, antequam ipſe Petrus acceptet. ibid.

24. An promiſsio ſimplex acceptata in re graui, obliget ſub mortali. p.117

25. Si Antonio fundum promiſiſti, & poſtea eundem fundum, addito iuramẽto promiſiſti Franciſco. præponderatne poſterior promiſsio propter iusjurandum. ibid.

26. Qui contra primam promiſsionẽ ſecundo promiſit iterum eandem rem

ESCOBAR Theol: Mor. Tom: V.VI.VII. E. IV 6

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

rem ſiue cum iuramento, ſiue ſine illo, ſi poſtea primus promiſſarius ſuo iuri cedat, teneaturne primam implere promiſſionem? p.118.

27. An promiſſio dubia obliget promittentem. ibid.

29. An ſi factum alienum promiſiſti, adiecta pœna, liber ſis à pœnę obligatione, ſi bona fide ſufficiente diligentia adhibita, id procuraſti, nec aſſequi potuiſti. ibid.

30. Quælibet materia, quæ in furto cenſetur grauis, cenſeturne etiam grauis in promiſſione, vt eius violatio ſit mortalis, quando promiſſor intendit ſe non ſolùm ex fidelitate, ſed etiam ex iuſtitia obligare. p.119

Cap.12 Circa Donationem. ibid.

31. Quando alicui prohibetur donare, prohibeturne etiam ei remuneratoria donatio. ibid.

32. An tutor poſſit de bonis pupilli donatione remuneratoria ſine termino præfixo donare. p.120

33 Cum aliquis ſimul pluribus donat ita vt licet ſinguli non capiant vltra 500. ſolidos, omnes tamen ſimul plus accipiunt, eſtne neceſſaria inſinuatio Iudici facta. ibid.

34. An donationem excedentem 500. ſolidos ſine inſinuatione factam donatarius poſſit tuta conſcientia retinere exceſſum. p.121

35. Si donator, vel eius hæredes ſciāt probabiliter, donationem abſque vi, & fraude factam fuiſſe poſſuntne licite repetere à donatario ob defectum inſinuationis? ibid.

36. An donatio ad cauſam piam excedens 500. Solidos excipiatur à gerendæ inſinuationis neceſſitate? p.122.

37. Donatio, qua filius, tempore quo emancipatur à patre, donat ipſum, excedens ſi quantitatem præſcriptam ſit, indigetne inſinuatione. ibid.

38 An donatio omnium bonorum, ſi iuramento firmetur poſſit reuocari. ibid.

39. In aliis caſibus præter quinque à lege præſcriptos circa ingratitudinem donatarij, ſi grauiores, vel æque graues ſint poteſtne etiam donatio reuocari. p.123

40. An ob ingratitudinem poſſit reuocari donatio, ſi donator dixiſſet in donatione, ſe huic facultati reuocandi eam ob ingratitudinem ſubſequutam, renunciare? ibid.

41. An donatio remuneratoria, & ob cauſam, poſſit propter ingratitudinem reuocari. ibid.

42. Donauit quis non cogitans de filijs, qui quidem naſcuntur poſtea, & patre viuente omnes moriuntur, poteſtne ab eo talis donatio reuocari. p.124

43. An filius illegitimus natus poſt donationem factam ab eo, qui prole carebat, ſufficiat ad reuocandam donationem. ibid.

44. An ſi filij illegitimi poſtea legitimentur vel à Principe, vel per ſubſequens matrimonium cum eorum matre, habeat locum diſpoſitio *l. ſi vnquam* ad reuocandam donationem. ibid

45. Pater habens vnicum filium, ei copioſè donat, poſtea vero alij filij naſcuntur: donatio eſtne reuocanda ſolum vſque ad legitimas alijs filijs debitas. p.125

Cap.13. Circa Mutuum. ibid.

46. Bonitas & ſimilitudo pecuniæ ſoluendæ, quæ mutuo accepta eſt, debet eſſe extrinſeca. ibid.

47. Accepit quis mutuo centum aureos: poteſtne, ſatisfacere, reddendo in pecunia ærea æſtimationem. p.126

48. An probetur plenè, mutuum ex eo, quod vnus teſtis numerationem pecuniæ teſtetur, alter mutui conceſſionem. ibid.

49. An filiusfamilias obligetur, ex mutuo exceptione Macedoniana appoſita, ſi iuramento confirmetur ſolutio. ibid.

50. An filijfamilias obligentur, iuramento de non apponenda exceptione Macedoniani. p.127

51. An filijfamilias exceptione Macedoniani appoſita, deobligentur à mutui ſolutione in foro externo tantum. ibid.

52. Mutuat quis Eccleſiæ pecunias. Porrò ſi ad huius mutui ſolutionē neceſſaria ſit bonorum mobilium, vel immobilium pretioſorum alienatio, mutuans obligaturne probare, pecuniam mutuatam verſam eſſe in Eccleſiæ vtilitatem. p.128

53. Exce-

53. Exceptio non numeratę pecuniæ omnibus mutuatatijs conceſſa,impediturne, ex confeſſione mutui, & obligatione ſoluendi facta in inſtrumento quarentigio ? ibidem.

54. Si confeſſio facta ſit ex cauſa de præterito,vti ſi chirographo fatearis te pecuniam ante annum recepiſſe,eſtne locus exceptioni intra biennium à die confeſſionis numerandum? p.129

55. An elapſo biennio poſſit opponi exceptio non numeratæ pecuniæ, vt mutuatario permittatur probare,ſe nullam pecuniam accepiſſe, ſpectato iure ciuili,aut Canonico? ibidem.

Cap.14 Circa Vſuram. p.130

56. Quoties ob mutuum conceditur alicui pecunia, vel aliquid pretio æſtimabile ob timorem, ne iterum deneget mutuum eidem mutuatori petenti: conſtituiturne Vſura,ſi principaliter id fiat mutui occaſione? ibid.

57. An ſit materia vſuræ, ſi vi mutui exigas à mutuatario amicitiam, familiaritatem, vel laudem. pag. 131.

58. An ſit Vſuræ materia, vi mutui exigere remiſſionem iniuriæ, ſeu famæ reſtitutionem. ibid.

59. An ſit Vſura, ſi quis exigat à mutuatario,vt officium,vel Beneficium ſibi concedat,remutuit, eius frequentet Scholas, ex eius officina emat, in eius molat molendino, domum iuſta mercede conducat,&c. ibid.

60. An ſit vſura,mutuare cum pacto, vt eadem pecunia in ſpecie,vel eadem quantitas mercium ſoluatur, quando creduntur plus eſſe valitura,ſi rem in illud tempus ſolutioni deſignatum non decreuiſti obſeruare, & liberum mutuatarium relinquis, vt ante illud tempus mutuum ſoluat? ibid.

61. An ſit Vſura obligare mutuarium ad aliquam actionem præſtandam, ad quam ipſe obligatus erat ex charitate? p.132

62. Excuſaturne ab vſura,qui mutuatarium obligat ad obligationem antidoralem, ſeu quæ ex gratitudine denegatur exequendam. ibidem.

63. In ratione damni emergentis poſſit aliquid vltra ſortem recipi. p.133.

64. An lucri ceſſantis titulo poſſit aliquid vltra ſortem ex mutuo recipi? ibid.

65. Cum alia via lucrum quod tibi ex mutuo ceſſat, vel damnum, quod emergit, compenſare vales, eo quod habeas aliam pecuniam, poteriſne aliquid ex mutuo exigere,ſi ex auaritia,aut puſillanimitate eam pecuniam reſeruare curares, nec eam negotiationis periculo exponere. ibid.

66. Quis abſque morali culpa ſolutionem debiti,termino præfixo gerendam amittit, obligaturne in foro conſcientiæ lucrum ceſſans, aut damnum emergens mutuanti compenſare. p 134

67. In pœnam Conuentionalem debiti congruo tempore non ſoluti, poteſtne aliquid vltra ſortem exigi, quod propriè pœna ſit ? ibidem.

68. An ratione periculi in recuperando mutuo poſſit aliquid vltra ſortem exigi. p.135

69. Ob aſſecurandam ſortem poteſtne mutuator pretium à mutuatario exigere. ibid.

70. Gener non recipiendo in dotem fructus ex pignore dotali perceptos, excuſaturne ab vſura, quia conceduntur fructus in partem dotis ad matrimonij onera. pag. 136.

71. Vxor, defuncto viro poteſtne fructus pignoris, quod fuit à dotante, durante matrimonio conceſſum,percipere,non computandos in ſortem dotis expectatæ, niſi ratione lucri ceſſantis, vel damni emergentis,aut ratione pœnæ conuentionalis, vel donationis. ibidem.

72. An vxor poſſit, poſt viduitatis annum, non computandos in ſortem dotis pignoris recipere fructus,niſi forte ratione lucri ceſſantis. p.137

73. An validum ſit ſtatutum, quo caueretur, viduæ ex bonis mariti ſoluendam eſſe penſionem ſingulis annis ad rationem octo vel decem pro centum interim, dum dos ei non fuerit ſoluta, poſſit-

ESCOBAR
Theol: Mor.
Tom: V.VI.VII.
E.IV
6

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

poſſitque vidua præfatam penſionem accipere, etiamſi habeat aliunde ex quo ſuſtentetur, nullumque ei damnum immineat, aut lucrum ceſſet ex dote non ſoluta. ibid.

74. An proprietarius laicus poſſit abſque vſura recipere fructus pignoris feudalis non computandos in ſortem. ibid.

75. An hæc deciſio non ſolum in pignore feudali locum habeat, ſed etiam in pignore emphyteutico, vſufructuario, vſuario, & conductitio. p.138

76. An excuſentur ab vſura pietatis Montes. ibid.

77. Si pecunia Montis pietatis negotiationi expoſita ſit, poteſtne, exigi aliquid vltra ſortem, & vltra id, quod exigitur ad Montis conſeruationem. p.139

78. An vſurarius acquirat, dominium eorum, quæ per vſuras comparat. ibid.

79. An ſi quis concurrens ad vſuram, partes mutuantis gerat peccet contra iuſtitiam: teneaturque reſtituere. ibid.

80. An Famuli, alijque nudum miniſterium exercentes in re vſuraria, excuſentur ab iniuſtitia, ac reſtitutione? p.140

81 An petere mutuum ſub vſuris à fœneratore parato, abſque neceſſitate ſeu vtilitate ſit mortale. ibid.

82. An ſufficiat, vt quis vſurarius manifeſtus valeat appellari, vt ſemel, vel iterum vſuras publicè exercuerit? p.141

83. An debeat Iudicis ſententia accedere, vt vſurarius pœnis à iure impoſitis afficiatur. ibid.

84. An ſolui ille, qui vſuras palam exercuiſſe conſtiterit comprehendatur in omnibus pœnis à iure vſurario indictis. ibid.

85. An ſemel vel iterum exigens vſuras, aut exigens occulte poſſit, tum ab Eccleſiaſtico, tum à ſæculari iudice puniri arbitrariis. pag. 142

Cap. 15. Circa Teſtamentum, ac Codicillum. ibid.

86. Si adiectum eſt iuramentum teſtamenti reuocandi, poteſtne adhuc licite reuocari. ibid.

87. Eſto teſtamentum iuramento confirmatum licite reuocari non valeat; validene poteſt reuocari. p.143.

88. Teſtator ſibi imponit pœnam, ſi prius teſtamentum reuocauerit adiiciens ſolutioni huius pœnæ iuramentum: Debeturne, talis pœna iuramenti ratione? ibid.

89. Si teſtator voto ſe Deo obligauit, relinquendi mille aureos pro pauperibus, & illos relinquat: poteſtne hoc legatum reuocare? ibidem.

90. Ex Facultate Regis, vel Principis ſupremi poteſtne teſtator irreuocabile teſtamentum condere, ita vt nec valide quidem reuocare valeat. p.144

91. Quando conditum eſt teſtamentum à non habente filios, qui tamen poſtea habuit, id teſtamentum reuocatumne cenſetur quoad hęredis inſtitutionem, & quoad legata. ibid.

92. Pater, qui non habens filios teſtamentum condidit, & poſt natos filios diu ſuperuixit, nec prius teſtamentum reuocauit: Teſtamentumne illud ad legata cenſetur, eſſe reuocatum. ibid.

93. Quis in morbo teſtamentum geſſit hac verborum forma: *Si hoc morbo è vita diſceſſero &c.* at poſtea conualuit, & nullum aliud teſtamentum condidit: Valetne adhuc prius teſtamentum. pag. 145.

94. An teſtari valide poſſit ille, de quo conſtat, habuiſſe dilucida interualla, & non conſtat, num actus geſtus fuerit tempore ſanæ mentis. ibid.

95. An valida ſint vſurarij ad cauſas pias legata. ibid.

96. Cum quis teſtatorem occidit eoque ipſo ab occiſi excluditur hæreditate, hæreditas illa applicaturne fiſco. p.146

97. An filius ſpurius poſſit aliquid accipere in ſubſtitutione fideicommiſſaria. ibid.

98. An hæres ſiue fidem dederit patri ſpurij ſiue non dederit, poſſit ſi velit licite ea bona ſibi retinere, & ſpurio non dare. p.147

99. An ſpurius ſubſtitutus pupillariter filio legitimo obeunti, poſſit

succedere

ſuccedere pupillo in bonis paternis talis ſubſtitutionis virtute. ibid.

100. Pater ſpurij dicit alteri habenti filium ſpurium, ego inſtituam hæredem tuum filium, & tu inſtitues meum, huiuſmodi inſtitutio validane eſſet, niſi obſtaret Bulla Pij. V. p. 148

101. An poſſit pater filium ſpurium inſtituere hæredem ſub conditione, ſi à Principe legitimetur. ibid.

102. An filius ſpurius poſſit, de iure communi, à matre vel à matris adſcendentibus per teſtamentum accipere. ibid.

103 An ſpurio etiam non indigenti, ſed aliunde potenti ſe alere, poſſit pater alimenta præbere teſtamento. pag. 149

104. Alimenta ſpurijs dandane ſunt ſolummodo ad neceſſaria naturæ ſuſtinendæ, non ad ſtatus decentiam. ibid.

105. An iudicandum ſit ſpurium indigere, quando habet aliqua bona immobilia, ex quorum redditibus non poteſt, ſufficienter viuere, poſſet tamen, ſi ea venderet, ex pretio viueret. ibid?

106. Si aliquis ſic inſtitutus ſit hæres in re certa, vt teſtator expreſſe dixerit, ſe nolle quod in his bonis ille ſuccedat, debetne adhuc in illis ſuccedere. 150

107. An ſucceſſio filij in bonis paternis ſit ex iure diuino. ibid.

108. An Pœnitentia filij poſt culpam ſequuta ante mortem patris ſufficiat, ad abolendam exhæredationis cauſam, ita vt poſtea contra eius valorem poſſit agere. 151

109 An pars illa, quæ danda eſſet filio exhæredato, debeat alijs filijs accreſcere. ibid.

110. Eccleſia, vel quæuis alia cauſa pia quando eſt hæres, & non conficit inuentarium, teneturne ſicut aliis hæredes, omnibus creditoribus etiam ſupra vires hæreditatis. 152

111. Excuſaturne, in cõſcientiæ foro hæres à ſoluendis debitis ob inuentarij omiſſionem. ibid.

112. Quando duo homines ſunt eiuſdẽ nominis, ſi ex coniecturis, & circunſtantijs conſtare non poteſt, cuinam eorum legatum relictum ſit, valetne legatum. ibid.

113. Quando duo ſunt Antonij, & non conſtat cuinam ex hiſce legatum relictum fuerit, hæréſne poteſt, ex illis, quem maluerit, eligere. 153

114 Antonius legatum reliquit, cuius annui redditus in pauperes expenderentur iuxta ſuorum teſtamentariorum placitum: An poſſint ipſi totam illam quantitatem ſemel applicare alicui hoſpitali, vt ex ijs redditibus inibi pauperes curentur. ibidem.

115. Si quis generatim legatum pauperibus relinquit, poteſtne pauperibus extra teſtatoris locum exiſtentibus dari. 154

116. In electione pauperum, quibus generatim legatum relinquitur, præferendine ſunt pauperes conſanguinei teſtatoris. ibid.

117. Elector pauperum, quibus legata eleemoſyna eſt diſtribuenda, poteſtne eam proprijs conſanguineis ſi ſint pauperes, elargiri? ibid.

118. Diſtributor pecuniæ pauperibus legatæ, poteſtne partem ſibi applicare, quando re vera ipſe inopia afficitur? ibid.

119. Ille cui committitur diſtributio inter pauperes facienda, debetne ſemper pauperiores præferre? p. 155

120. Quando teſtator præcipit vt ſumma quædam pauperioribus detur ſi id non fiat, diſtributores teneturne ad reſtitutionem? ibid.

121. Si legatum ſit, vt ſumma quædam pauperibus diſtribuatur poteſtne totum vni pauperi? ibid.

122. Legatum relictum virginibus pauperibus ad nuptias, poteſtne iis dari, quæ nubere nolunt, vt Religioſæ fian.tibid.

123. An in foro conſcientiæ hæres, vel executor poſſit differre per annum legatorum exequutionem? p. 156

124. Quando legatum relictum eſt pro puellis orphanis: poteſtne illud admitti quæ patrem quidem habet ſed ad puellæ ſuccurrendum omnino inutilem? ibid.

125. Legatum pro liberandis incarceratis poteſtne impendi pro alicuius incarceratione impedienda? p. 157

126. An legata, quæ impleri non valent poſſit Epiſcopus in quemlibet pium vſum commutare? ibid.

127. An exequutori teſtamenti debeatur ſui officij ratione ſalarium? ibid.

LIBER XXXIX.

Contractus Oneroſi.

SECTIO I.

De Contractibus Oneroſis receptiores ſine lite ſententiæ. p.158.

Cap.1. DE Emptione. ibid.
2. De Venditione. 160
3. De Cenſibus. 163
4. De Cambiis. p.165
5. De Locatione,& conductione. 167
6. De Emphyteuſi. 169
7. De Feudo. 170

SECTIO II.

Dubia de Contractibus oneroſis. pag.171.

Cap.8. Circa emptionem, & venditionem. ibid.

Dub.1. An res, quæ nec pretium legitimum, nec vulgare habent, poſſunt vendi, quanti contrahentes inter ſe conuenerint. ibid.

2. Cum exteri triticum per mare aſportatum vltra taxam legitime vendunt, poſſuntne naturale triticum ex ſuis agris collectum vel aliunde adductum, æque bonum, imò melius, eodem pretio vendere. ibid.

3. Si tritico ex malitia admiſceas grana inutilia aut vino optimo deterius, vel aquam, aut veteri nouum, ita vt ex admixtione huiuſmodi deterius non fiat, potéſne pretio taxato vendere. p.172

4. An ſit contractus iniquus, quo triticum vel aliam mercem quis vendit pretio à lege taxato ſub conditione quod emptor in moneta aurea aut argentea ſoluerit. ibid.

5. Emit quis triticum vltra taxam ab eo qui licitè vendit ratione aſportationis: Poteritne id eodem pretio alteri reuendere. p.173

6. An iura aſportationis exigere poſſit qui tempore abundantiæ, quando neceſſum non eſt triticum aſportari, id geſſert. ibid.

7. An peccet lethaliter Clericus, aut diues, qui frumentum in farina aut pane cocto pretio à lege Regia præſcripto vendiderit. ibid.

8. An emptio tritici, vt creditoribus des ſolutum ſit legibus non reuendendi prohibita. p.174

9. An qui pluries emit triticum ad reuendendum, nunquam tamen punitus fuit, debeat puniri pœna, quæ tertio ementi eſt impoſita. ibid.

10. An res vendi poſſint carius, quam per ſe valent ratione ſolutionis creditæ. p.175

11. An merces pretioſę in magna quantitate ad nundinas, ſiue ad portum adiectæ poſſint credito carius vendi, quam ſit ſummum pretium illarum, ſi præſenti numerata pecunia venderentur. ibid.

12. An poſſit anticipata ſolutione minoris emi centum debita Antonio poſt annum ſoluenda pręciſe, ſine alio incommodo. p.176

13. Cum ex cauſa extrinſeca, nempe ex decreto Principis, ex abundantia, vel ſterilitate repente ſuperuentura valor mercium augendus, vel imminuendus eſt: qui hoc ſciat priuatim, poteritne vendere, vel emere pretio currenti. ibid.

14. An poſſis pecuniam, quam priuatim ſcis breui tempore imminuendam, vel deponendam, mutuari cum obligatione eandem quantitatem reddendi. p.177

15. Sciens ex Conſiliarij Regij (v.g.) monitu tritici valorem cito lege promulganda imminuendum, poteſtne licitè id pretio currenti vendere, vel emere. ibid.

16. An cenſeatur deceptor iniuſtus qui interrogatur an pretium mercis imminuendus ſit, obſurdeſcit, vel reſpondet, ſe neſcire, vel aſſerit, diminuendum non eſſe. ibid.

17. An vt emptor dicatur læſus vltra dimidium iuſti pretij debeat, rem valentem centum, emere pluſquam ducentis (verbi gratia) regalibus. p.178.

18. Lædens emendo, vel vendendo intra dimidium, an peccet, & teneatur ad reſtitutionem. ibidem.

19. Quoad forum Eccleſiaſticum lædens intra dimidium teneturne lęſionem reparare. 179

20 An

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

20 An ex contractu per procuratorem inito concedatur actio, vt contractus in quo quis læſus fuit intra dimidium reſcindatur vel inæqualitas reparetur. ibid.

21 Si læſio intra dimidium in dotis æſtimatione contingat, concedatur actio. ibid.

22. An ius accreſcendi tranſeat, in emptorem hæreditatis. p. 180

23. Res vendita cum expreſſione quantitatis eſt, at poſtea maioris, vel minoris quantitatis eſſe reperitur: Pretium ſitne augendum, aut diminuendum, ſi venditio ſit corporis. ibid.

24. An teneatur venditor, vitium occultum mercis nec notabiliter noxiæ, vel inutilis emptori manifeſtare, ſi credat non empturum vel non empturum tanto pretio. p. 181

25. Facto emptionis, ac venditionis contractu teneturne venditor, rem venditam tradere emptori, cum primum poſſit, an ſatisfaciat inter eſſe ſoluendo. ibid.

26. Si venditio completa non ſit, eo quod neque pretium non ſit ſolutum, nec fides de ipſo accepta, an fructus competant venditori. pagina 182.

27. An poſſit abſque vſuræ labe venditor cum emptore conuenire, vt interim, dum pretium non ſoluerit, vel res alia frugifera emenda non affertur, aliquam penſionem annuatim ſoluat. ibid.

28. Donatio incipiens à promiſſione ſi rei ſingularis, & determinatæ facta ſit, obligatne donatarium ad euictionem. p. 183

29. An cùm emptor de euictione agit, venditor etſi priuilegiatus, debeat ſequi in hac cauſa forum emptoris. ibid.

30. An Mobilia pretioſa, nempe arma, gemmæ, lapideſve pretioſi, aliaque ſimilia ſint retractui ſubiecta in venditione, & emptione. p. 184

31. An ex emptione ſub pacto reuendendi interueniente modiciſſimo pretio, præſumatur vſura. ibid.

32. An facto reuendendi pacto in fauorem venditoris, emptor poſſit compelli ad reuendendum. ibid.

33. An ſi quis promittat, ſe contracturum obligationem reuendendi poſſit ad reuendendum compelli. p. 185

34. An minor emens cum pacto reuendendi poſſit obligari ad reuendendum abſque Iudicis decreto, bona immobilia. ibid.

35. An ſi de facto emptor rem venditam ſub pacto redimendi vendat alteri, primus venditor ex vi prædicti pacti poſſit aduerſus ſecundum emptorem agere ad rei vindicationem. ibid.

36. An Gabella debeatur ex venditione ſub pacto legis commiſſoriæ, & adiectionis in diem, aut ex pacto reuendendi, adiecta clauſula, quod res inempta ſit. p. 186

37. An verſuræ, quas vulgo Moatras vocitamus, ſint licitæ, & validæ. ibid.

38. An ſit contra iuſtitiam Monopolium, cum mercatores conſpirant, ne merces vendantur niſi intra ſummi pretij latitudinem. p. 187

39. An Monopolium ſit illicitum, ſi quis vel alij cum illo omnes merces alicuius generis tempore abundantiæ vili pretio emant, carius poſtmodum diuendendas. 188

40. Falſas litteras quis ex induſtria apponit legendas, quibus emptores inducuntur ad carius emendum: perpetratne iniuſtitiam. ibid.

41. Qui veras litteras conſciſſas legit, quarum occaſione lucrum alteri præripuit: teneturne ad reſtitutionem. 189

Cap. 9. Circa cenſum, ſeu annuum redditum. ibid.

42. An cenſus, qui de facto conſtitui ſolent, ſint mere reales, & non mixti. ibid.

43. Cum dubitatur, an aliquis cenſus ſit redimibilis, vel irredimibilis: præſumendusne eſt, eſſe redimibilis. 190

44. An cenſus redimibilis pertineat ad immobilia bona, ſi ſit ad modicum tempus. ibid.

45. Attento ſolo iure naturæ licitumne eſt cenſum realem emere, aut vendere. 191

46. Cenſus merè perſonalis, cuius pretium non adæquat cumulum, licitène emitur de iure naturæ, quando lucrum ceſſans vel periculum aut ſimile quid non intercedit. ibid.

47. An cenſus perſonalis temporalis licitus ſit. 192

48. An licitus ſit cenſus temporalis ad indeterminatum tempus & incertum, ſcilicet ad vitam emptoris,

ESCOBAR
Theol: Mor.
Tom: V.VI.VII.
E.IV
6

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

qui cenſus dicitur Vitalitius. ibid.
49. Quando ab initio conſtituti cenſus nullum pactum præceſſit circa pretium redemptionis, ſed ſolum conſtitutus fuit cenſus redimibilis quem venditor poſſet eodem pretio redimere, poteſtne poſtea emptor ipſe ſicut quilibet alius redimere cenſum minori pretio, eo quod ex variis accidentibus diminutus ſit. p.193
50. An loquendo de iure poſitiuo illicita ſit ſecunda minori pretio, cenſus redimibilis venditio. ibid.
51. Fructus ex cenſu minori pretio empti debentne reſtitui. p.194
52. An peccet lethaliter emptor qui in modico pretium iuſtum cenſus defraudauit. ibid.
53. Bulla Pij V. circa conditiones aſſeruandas ad cenſus valorem, obligatne vbique. ibid.
54. An vnus cenſus poſſit ſuper alio vel alijs conſtitui. p.195
55. Conditio hæc vt cenſus ſuper re immobili conſtituatur, requiſita poſitiuo iure, requiritur ne etiam iure naturali, ad cenſus iuſtitiam. ibid.
56. An licita ſit nunc clauſula generalis, qua poſt deſignatam certam rem, in qua cenſus conſtituatur, obligantur cætera bona præſentia, vel futura ad penſionum ſolutionem. ibid.
57. Conditio à Pio V. requiſita, quod res cenſui ſubiecta fructifera ſit ex natura ſua, requiriturne etiam ex iure naturæ. p.196
58. An debeatur penſio etiam eo anno, quo res cenſui ſubiecta nullos fructus affert, vel in minori quantitate, quam ad penſionis ſolutionem ſufficiat. ibid.
59. Ad implendam primam illam Bullę Pij V. conditionem, debetne res ita eſſe fructifera, vt habeat fructus eiuſdem rationis cum his, qui pro penſione ſunt ſoluendi. p.197
60. An de iure naturæ licitus ſit cenſus, penſioneſque integræ debeantur, quando non emitur pecunia præſenti, ſed partim credita, ac poſtea ſoluenda. ibid.
61. An ex iure naturæ poſſit emi cenſus ex mercibus, vel maſſa argenti pro pretio datis. p.198
62. Stante Pij V. Bulla, & ceſſante fraude validuſne eſt cenſus ſine integro pretio numeratæ pecunię emptus. ibid.
63. An ex iure naturali poſſit cenſus emi ex debito venditoris. ibid.
64. An ſtante Pij V. Bulla, licitum ſit emere cenſum pecunia præſenti numerata, eo tamen pacto, vt venditor ſtatim ex illa pecunia ſoluat emptori debitum, quod ei antea debebat. ibid.
65. Iuxta octauam Bullæ conditionem, quando prædium cenſui ſubiectum non perit, ſed diuiditur poſtea inter plures dominos, ſinguline tenentur, ad penſionem integram, ſi dominus cenſus ab eis exigat. p.199
66. An ſi res cenſui ſubiecta pereat, vel infructuoſa perpetuo fiat debitoris culpa creditor poſſit, & penſiones exigere, quandiu cenſus pretium ei non reſtituitur. ibid.
67. An illicitum ſit de iure naturæ pactum, quod elapſo decennio v.g cenſus redimi vlterius nō poſſit, vel quod non poſſit, niſi poſt decennium p.200
68. An verbis Bullæ Pij V. prohibiti ſunt in poſterum cenſus omnes de nouo creandi, qui ſint omninò irredimibiles. ibid.
69. An attento iure Pontificio poſſit venditor, obligari, ad non redimendum cenſum per partes. 201
70. Creditori denuncians debitor cenſus extinctionem, teneturne, eum non extinguere, niſi elapſo bimeſtri. ibid.
71. Cenſuales contractus, qui poſt Bullā Pij V. ſub alia forma celebrantur, ſuntne re ipſa vſurarij. ibid.
72. Deficiente aliqua ex conditionibus à Pontifice aſſignatis, redditurne totus contractus irritus, ac prohibitus. 202
73. An licite apponi poſſit in cenſus redemptione pactum, vt venditor non ſolum idem pretium, ſed eandem monetam in ſpecie reddat. ibid
Cap. 10. Circa Cambia. ibid.
74. An licet Cambium contractus ſit innominatus ſit in eo pœnitentæ locus tametſi ex vtraque parte completus non ſit. ibid
75. Occaſione officij cambiandi propria authoritate ſuſcepti poteſtne quis, vltrà pecuniæ valorem aliquid accipere. 203
76. Ob commoditatem, quam pecunia aurea, aut argentea præ ærea obtinet, poteſtne aliquid præter valorem à lege taxatum campſor exigere. ibid.
77. An ſit iuſtus titulus vt Campſor lucrum comparare valeat, ſi ipſe prius
der

det pecunias alicui, vt alibi recipiat. p.204.
78. An cambia cum lucro intra idem Regnum poſſint,inſtitui. ibid.
79. Vltra titulum officij cambiandi, & damni emergentis, ac lucri ceſſantis, atque virtualem monetæ traiectionem, titulusne iuſtus eſt, ad aliquid amplius recipiendum vberioris lucri, maior pecuniæ æſtimatio. ibid.
80. An poſſit lucrum augeri à campſore,ex eo quod in loco vbi reddenda eſt,quæ hic accipitur, pecunia, ſit rarior,paucioreſve ſint,qui ad cambium concedunt. p.205
81. Licitumne eſt cambium cum lucro conceſſum ei, qui etſi verè nullam pecuniam habeat in loco ſolutioni deſtinato, ignoranter tamen exiſtimat eam habere. ibid.
82. Licitumne eſt cambium, cum pro campſario reſpondet campſoris procurator. ibid.
83. Campſores,vel bancharij poſſuntne exigere à deponentibus pecunias ſtipendium. 206
84. An campſor vel bancharius licite poſſit detrahere ex mille ſex à deponente ob cuſtodiam, & obligationem,quam in eorum gratiam ſuſcipiunt. ibid.
85. Licitumne eſt campſori paciſci,quod ſi tempore deſignato eandem ſummam campſarius non ſoluat, in recambium accipiat. 207
86. An ceſſante fraude in cambio, ſit obligatio implendi conditiones à Pio V. præſcriptas. ibid.
87. An ſit obligatio reſtituendi acceptū ſi de facto campſor paciſcatur de certo intereſſe,ſi termino præfixo ſibi non præſtetur ſolutio ob veriſimile periculum damni, quod timet euenturum ibid.
Cap. 11. Circa Locationem,& Conductionem. 208
88. An ſi quis habeat licentiam Papæ, vel Epiſcopi ad petendam eleemoſynam per ſe,vel per alios,vt ſuæ conſulat egeſtati,poſſit hoc ius alijs pretio locare? ibid.
89. Vxor,ſoluto matrimonio,teneturne ſtare locationi rei dotalis à marito factæ. ibid.
90. An fructus rei conductæ fiant conductoris ante ſolutam penſionē. 209
91. Quid nomine ſterilitatis omnimodæ,quæ omnino ab vlla penſione ſoluenda excuſat,intelligatur. ibid.
92. An diminuenda ſit tunc penſio ſolum quando non percipitur dimidia pars fructuum qui communiter ex eo fundo ſolent percipi. ibid.
93. An vbertas notabilis alicuius anni det ius locatori,maiorem penſionem exigendi,quam deducta fuerat in pactum. 210
94. Si famulus durante tempore in contractu ſtatuto, ægrotet, poteſtne ſtipendium accipere pro eo tempore, quo ægrotarat, & non poterat famulari. ibid.
95. Quando locator obligat in contractu conductorem ad meliorationem rei conductæ faciendam,faciendane eſt melioratio ſūptibus locatoris. ibid
96. Vſufructuarius locat fundū in quinquennium eaque,ſpe conductor fundum meliorat, & vſufructuario, ſecundo anno, v.g.moriente locatio reſoluitur,& fundum ad dominum proprietatis redit: Hoc in caſu conductor poteſtne exigere meliorationis valorem. 211
97. An liceat locatori obligare conductorem,ad ſuſcipiendum in ſe omne rei locatæ periculum. ibid.
98. An ſi licitus ſit contractus, quo aliquis locat gregem, vel animalia ad vſum,& fructum ex ijs percipiendum eo pacto, vt conductor teneatur numerum integrum conſeruare,aliis in defectum morientiū ſubrogatis. ibid.
Cap 12. Circa Emphyteuſim & Feudum. 212
99. An Emphyteuta ſeu feudatarius debeat priuilegijs domini gaudere. ibid.
100. An Emphyteuta, & feudatarius obligentur rem in emphyteuſim,ſeu feudum acceptam meliorare. ibid.
101. An emphyteuta, vel feudatarius reddens deteriorem rem acceptam incidat in commiſſum, vnde poſſit, domino priuari. ibid.
102. Accepit quis in emphyteuſim, aut feudum perpetuum,vel ad plures vitas oliuetum,v.g. Poteritne, irrequiſito domino,oliuas euellere, & loco illarum vites plantare, quæ ſecundum communem hominum æſtimationem vtiliores ſint. 213
103. Si ab hoſtibus res emphyteutica, aut feudalis occupetur, eo tempore emphyteuta,aut feudatarius habetne obligationem penſionis ſoluendæ. ibid.

104. Cum ob infortunium, aut ſterilitatem fructus rei emphyteuticæ non colligitur, eſtne ob eam cauſam penſio imminuenda. ibid.
105. An obligatio emphyteutæ, vel feudatarij ſoluendi penſionem requirat Iudicis ſententiam. 214
106. Quando emphyteuta venditioni emphyteuſim exponit, non expectata domini venia, vt incidat in commiſſum, ſufficitne traditionem geri fictam per clauſulam conſtituti. ibid.
107. An poſſit quis permutare vel donare emphyteuſim domino irrequiſito. ibid.
108. An ſi Princeps aliquem legitimaret, vt in feudo ſuccedat, eius diſpoſitio habeat effectum, irrequiſito Domino. 215
109. An in agnatorum præiudicium legitimatio habeat effectum ad emphyteuſis, ſeu feudi ſucceſſionem. ibid.
110. Si ſit emphyteuſis, aut feudum priuati, & concedatur alicui pro ſe eiuſque liberis, comprehenduntur ne illegitimi naturales. 216
111. An Fœmina ſemel ad feudum admiſſa, eo quod maſculus deficiebat, ſi poſtmodum naſcatur illius natiuitate ſit excludenda. ibid.
112. An ſi quis accipiens emphyteuſim ſtipulatus fuerit pro ſe, & filijs ſuis: fœmina ſit admittenda. p.217
113. An in emphyteuſi, vel feudo hæreditario poſſit ſucceſſor, repudiata hæreditate vltimi poſſeſſoris, emphyteuſim obtinere, cum tamen primi poſſeſſoris hæres exiſtat. ibid.

LIBER XL.

Contractus Fortunæ.

SECTIO I.

De Contractibus Fortunæ receptiores ſine pugna ſententiæ. p.218.

Cap. I. De Aſſecuratione. p.218
2. De Sponſione. 219
3. De Sortibus. 220
4. De Ludo. ibid.

SECTIO II.

Dubia de Contractibus Fortunæ. p.222.

Cap. 5. Circa Aſſecurationem. p.222
Dub. 1. An ſemper ſit licitus, Aſſecurationis contractus. ibid.
2. Quis agnouit ex Aſtrologia, non fore tempeſtates, vel ex amici litteris Piratas omnino receſſiſſe: Poteſtne adhuc ordinarium pretium, etſi magnum ſit pro aſſecuratione petere ob magna tempeſtatis, ac Piratarum irruptionis pericula. ibid.
3. Si aſſecuretur dimidia mercium pars generatim, pereunte media mercium parte aſſecurator teneturne ſoluere partis pereuntis dimidium. 223
4. Licitumne eſt, quando aliquid ſub haſta venditur, aliquid promittere, & dare ei, qui pretium auxerit, ob aſſecurationem venditionis. ibid.
Cap. 6. Circa ſponſionem, & lucrum per ſortes. ibid
5. Poteſtne ſponſio acceptari, ac lucrū retineri, quando habens quis certitudinem proteſtatur alteri, ſe eſſe certum, nec velle, aut poſſe ſpondere: & tamen alius contendit, ac vult ſpondere, non obſtāte illa certitudine. ibid.
6. Tribus concurrentibus ad officium, vel cathedram, licetne ſponſionem contra ſingulos omnes facere. 224
7. Quando ſponſio fit inter Antonium & Ioannem, quod Antonius Ioannem ſaltu, vel curſu ſuperabit, & Ioannes poſtea ſaltare, aut currere non vult: Ioannes debetne ſoluere. 225
8. An irrita ſit ſuper electione futura ſummi Pontificis, aut Cardinalium ſponſio. ibid.
Cap. 7. Circa Ludum. ibid.
9. An votum, aut iuramentum non ludendi poſſit ſub morali obligare. ibid.
10. An ſit lethale peccatum ludere principaliter propter lucrum. ibid.
11. An ludere principaliter propter lucrum ſit ſaltem veniale piaculum. 226
12. Licitumne eſt ludere preces ſacras, ita vt victus debeat aliquoties pro victore aut pro animabus purgatorij Angelicam (v.g.) ſalutationem recitare. ibid.
13. An Peccent lethaliter exponentes menſas publicas ad ludendum, recepturi omnes, qui ludere volunt, remiſſiue. 227

14. An lethaliter delinquant, qui contra legum præſcriptum ludo prohibito dant operam. ibid.
15. An Clerici peccent lethaliter ludis prohibitis operam exhibentes. ibid.
16. An Religioſi delinquant chartis ludentes. ibid.
17. An ſi quis in ludo exponit rem furtiuam alienam, aut apud ſe depoſitam qui eam lucratus eſt teneatur, eam domino reddere, vbi ſcit, alienam eſſe. p.228
18. Cum tibi in ludo pecunia deficeret, clam eam à colludente ſurripuiſti, eamque poſtea lucratus es, habens quidem vnde valeas eam pecuniam ablatam reſtituere: Potéſne lucrum id retinere. ibid.
19. Id quod filiusfamilias per totum annum licite ludere poteſt, poteſtne etiam ſemel initio anni totum ſimul ludere cum animo in toto anno iterum non ludendi. pagina 229.
20. Qui lucratur à filiofamilias eam ſummam, quam toto anno poſſet perdere, debetne inquirere, an iam eo anno ſummam illam in aliis iacturis expleuerit. ibid.
21. Qui ſuprà ſummam illam, quam, patre annuente, filiusfamilias perdere valet lucratus eſt, debetne totum lucrum reſtituere. ibidem.
22. Si filiusfamilias, qui poteſt v. grat. quinque aureos perdere, lucretur ſucceſſiue triginta, poteſtne illos triginta quinque tunc ludere, & perdere. ibid.
23. Quando non eſt idem ludus ſed ſequenti die cum eodem, vel cum alio colluſore filiusfamilias ludum inſtituit, poteſtne perdere triginta illos aureos, quos quinque aureis, quos perdere poterat, fuerat lucratus. ibid.
24. Lucrum ex ludo ſuſcepto ex qualibet tractione, nempe ex precibus, &c. debetne lucranti colluſori reſtitui. p.230
25. Quando tractio ad ludum eſt cum violentia, aut metu graui iniuſto, debetne reſtituere illud lucrum is, qui traxit, & qui tractus fuit ſi ipſe lucratur. ibid.
26. Eſtne contra iuſtitiam, ſi aduerſario errante contra ſe in numerandis punctis, vel in accipiendo primo loco, qui ſibi competebat, eum de errore non moneas. ibid.
27. Debeſne reſtituere Antonio centum aureos, quos ab eo ob fraudes lucratus es: poteriſne ab illa reſtitutione liberari, ſi tantumdem cum eo perdas. 231
28. Quando magis peritus in ludo poſitiue non fingit, nec decipit, ſed aduerſarius à ſe ipſo deceptus, (quia eius peritiam, ad dexteritatem non ſatis nouit) ludit, debetne lucrum reſtituere. ibid.
29. Si peritia, & exceſſus tuus alteri colluſori noti ſint, vel à te ei manifeſtentur potéſne ipſo adhuc ludere volente, lucrari. ibid.
30. An licite fiat hoc pactum: Antonius ludit pro ſe & pro Ioanne, ita vt dimidium iacturæ Ioannes ſoluat lucri verò ſolùm partem tertiam habeat. p.232.
31. Qui ludit animo non ſoluendi, vel animo repetendi poſteà ſolutum ex beneficio legis repetitionem concedentis, ſi lucretur, poteſtne lucrum retinere. ibid.
32. Quando alter fingit ſe habere in crumena pecuniam, nec animum habet ſoluendi cum poſſet ſoluere ſi vellet, poteſtne ſi lucratur, lucrum retinere. ibid.
33. Lucrans in ludo prohibito teneturne extra iudicium reſtituere quod lucratus eſt. p.233
34. Si victus prius renunciauerit facultati reſtitutionis petendæ, vel promiſerit ſe non petiturum, poteſtne adhuc eam petere. ibidem:
35. Iurauit quis ſoluere, & reſtitutionem non petere, poteſtne petere à prælato Iuramenti laxationem, creditore inuito. ibid.
36. Quando credito creditur, poteſtne lucrum in conſcientia retineri. pagina 234.

LIBER

ESCOBAR
Theol: Mor.
Tom: V. VI. VII.
E. IV
6

LIBER XLI.

Contractus Adminicularij, Quaſi contractus, & innominati.

SECTIO I.

De Contractibus Adminicularius, Quaſi contractibus, & Innominatis, receptiores ſine lite Sententiæ. p. 235.

Cap. 1. DE Societate. p. 235
2. De Fideiuſſione. p. 236.
3. De Pignore, & Hypotheca. p. 237
4. De Mandato. 238
5. De Negotiis geſtis. 240
6 De Tutela, & Cura. 241
7. De Stipulatione, & Acceptilatione. p. 242.
8. De Compromiſſo. 243
9. De Arbitrio. 244
10. De Tranſactione. 245
11. De Compoſitione. 246

SECTIO II.

Dubia de Contractibus Adminicularius. pag. 247.

Cap. 12. Circa Contractum Societatis. p. 247
Dub. 1. In ſocietate, in qua alter pecuniam confert, alter operam, cenſeturne pecunia communicata, ita vt finita ſocietate ſit, vel non ſit diuidenda. ibid.
2. Cum alter pecuniam, alter induſtriam confert, & pecunia perit, communiſne eſt iactura. ibid.
3. Licetne lucrum, ſaluo capitali, in ſocietatis contractu comparare. ibid.
4. Licituſne eſt contractus in ſocietate ſuper animalibus inita, ſi periculum in accipientem animalia reiicias, ipſeque tibi obligetur, æſtimationem in quocumque euentu præſentem ſoluere, communicato lucro, & emolumento, quod ſuperfuerit. ibidem.
5. An ad ſoluendas pro ſocietate expenſas, ea debeant detrahi, quæ quis domi inſumeret, ſi non iniſſet ſocietatem. 249
6. Pro damno mercium vitando, quod ſocius timet euenturum niſi ex proprijs inſumpſerit, vel ſi non habet, mutuo acceperit, obligaturne ex iuſtitia ſi ſumptus leuis ſit, & facile id poſſit præſtare? ibid.
7. Inter patrem, & filium ſub eius poteſtate conſtitutum, poteſtne contrahi ſocietas? ibid.
8. Cum ſocietas tranſit ad hęredes, debetne tranſire non ſolum ad primos hæredes, ſed ad ſubſequentes. pag. 250.
Caput 13. Circa Fideiuſſionem, Pignus, & Hypothecam. ibidem.
9. Mulier ſi fideiuſſionem iuramento confirmauit priuilegij Velleiani ignara, eone gaudet. ibid.
10. Epiſcopus, & Clericus poſſuntne fideiubere. 251
11. Si debitor ſoluendo non ſit, creditor in eius defectum debetne emptor reddere pretium pignoris venditi, ſi extet, vel ſi ex illo factus eſt locupletior. ibid.
Ad Deiparentem Dominam meam Epilogus. 252

R. P.